

REVUE

FONDITA en 1908 - TRIA SERIO

30 - a Jaro N° 208 - MAJO 1962

FRANÇAISE

D'ESPERANTO

FRANCA ESPERANTISTO

34, Rue de Chabrol. Paris X° — Métro : Gare de l'Est ou Poissonnière — Tél. : PRO. 55-03.

ĈKPAROLAS · LA · ETRUSKOJ

La Etruskoj rompas sian dumiljaran silenton. Iliaj multaj surskriboj daŭre enigmasdespli ĉikantikle kela lega do prezentis nenian malfacilaĵon konsidere la analogecon de ilia alfabeto kun la greka. Oni do legis ĉi tiujn tekstojn, plejparte mallongajn, jen gravuritajn sur la femuro aŭ inter la skapoloj de bronza diaĵo, jen enigitajn en kolorgajan freskon ekzemple festenbildan. Sed kompreni oni povis nur la nomojn de l'dioj aŭ mortintoj, aŭ donacintoj, kaj ankaŭ kelkajn kutimajn terminojn de l' epitafoj: clan (filo), sek (filino), ril (aĝo), avil (jaro)...

Ĉi tiuj vortoj ŝajnis de bizara stampeco. Kelkaj aliaj etruskaj terminoj konservataj de la romaj aŭ aleksandriaj aŭtoroj: aīs (dio), drouna (potenco), gigarum (beto), la nomoj de certaj etruskaj monatoj, k.s. alportis tamen nenian klarecon. Sed jam la Antikvuloj starigis al si la deman

don: al kio similas la etruska lingvo kaj fojfoje ili opiniis ke ĝi estas unika en sia speco. Ili ĉetere atribuis al la Etruskoj unu anatolian originon.

Tio tamen estis la lingvo de iliaj iamaj mastroj, kion la Romanoj tiel bone forgesis. La historio de tia vilaĝo, kia estis Romo, komenciĝas per ties submetiĝo al la Etruskoj en la VI-a jarcento a. K. La novvalvenintoj tie enfiksas la unuajn ĝermojn de urba vivo, organizas la kultejojn kaj armeon, kaj transformas tiujn "subevoluintojn" en ŝtatanojn. La roma nobelaro eksendas siajn infanojn en la brilajn etruskajn civitojn por lerni tie la lingvon de siaj potencaj najbaroj.

Unu nedeĉifrebla lingvo?

En nia epoko la scienculoj eĉ ne kapablis decidi ĉu tiu ĉi lingvo apartenas aŭ ne al la lingva familio hind

ESPERANTO en la FRANCAJ LERNEJOJ

LERNJARO: 1961 - 1962
=====

)

Aldono al la Statistiko aperinta en la februaro numero de R.F.E.
Informoj ricevita post la 1-a de Januaro 1962

- o - o - o -

<u>Elementaj Lernejoj</u>	::	<u>Liceoj Klasikaj kaj Teknikaj</u>
Fougères (1,10)	::	Clermont-Fd (2,38) - Laon (2,13)
Ecole privée Le Prieuré	::	Nîmes (1,7) - Vichy (1,15)
La Houssaye en Brie (1,10)	::	
	::	<u>Instruist(in)aj Seminarioj</u>
<u>Mezlernejoj (C.E.G. - C.E.T.)</u>	::	Arras ENG (2,31)
Arras (1,3) - Grenoble (1,30)	::	Marseille EN/Annexe (3,70)
Nevers (1,36) - Saint-André-	:a	Por Aix-en-Provence, bonvolu legi:
de-Cubzac (2,40)	::	ENG (1;36) - ENF (1,36)
	::	

- : - : - : - : - : - : - : - : - : - : - : - : - : - : - : -

Laŭ tiuj lastaj informoj, jen kiel statas nun la statistiko por 1961-1962:

	<u>Lernejoj</u>	<u>Kursoj</u>	<u>Gelernantoj</u>
Elementaj Lernejoj.....	8	10	102
Mezlernejoj.....	18	29	520
Specialaj Lernejoj.....	6	9	96
Liceoj.....	16	22	297
Instruist(in)aj Seminarioj..	10	16	345
	-----	-----	-----
entute.....	58	86	1 360
	=====	=====	=====

La elmonro de la kuraĝiga statistiko ĉi-jara jam helpis al malfermo de novaj kursoj. Ju pli komleta kaj fidinda, des pli efikos nia tabelo.

Pri novaĵ kursoj kaj rezultoj, bonvolu informi la Delegiton por statistiko de la Lerneja Komisiono:

S-ro Roger BLANC
Esperanto-instruisto
SANCOINS (Cher)

RECENZOJ

DE ORIENTO AL OKCIDENTO =====

Adoptinte nian lingvon, la japande vena religia movado OOMOTO estas jam konata de la esperanta publiko per ĉiumonata revuo kaj diversaj eldonaĵoj. La lasta de ĝi eldonita broŝuro prezentas resumon de ĝia doktrino (1)

OOMOTO (kion signifas tiu vorto, tio bedaŭrinde ne estas klarigita) estas religio, kiu naskiĝis en la fino de la XIX-a jarcento; ĝi havas sian profeton, ONISABRO DEGUĈI, kiu verkis inspirite biblion, en 81 volumoj sub formo de dramoj.

Sed ĝi ankaŭ pretendas esti kvazaŭ super-religio aŭ sintezo de la ekzistantaj religioj. Tiu emo al sinkretismo estas tipe orienta. Super la bazaj ideoj: ekzisto de unusola Dio, amanta la Homojn, kredo al transtomba vivo - konstruiĝas sistemo, kiu klopodas enhavi ĉiujn fenomenojn de la materia kaj de la spirita vivo: akcepto de la spiritismo de SVEDENBORG, panteismo (la spirito estas ne nur en homo, sed ankaŭ en bestoj, kreskaĵoj kaj rokoj) konkordismo inter religio kaj scienco kunlaboro de la diversaj religioj (ideo, kiu fontas el Tadiŝmo, kaj kiun oni retrovas en la Hilelismo de Zamenhof) fine apliko de religio al politiko, ekonomio, arto, ktp....)

Kvankam la premisoj similas tiujn de Kristanismo, la konkludo ĝin kontraŭas: OOMOTO ja celas starigon de Cielregno sur la Tero.

La leganto meditos tiun ĉi ideon: "Tio, kion la Homaro aspiras, estas la fondo de la vera mondkulturo surbaze de la moralo de Azio kaj la scienco de Eŭropo", kiu memorigas la ideojn de la rusa filozofo V.SOLOVJOV.

c
o o

En la 1-3 numero de 1960 de LA SU-

DA STELO-PROMETEO" - mi bedaŭrinde ne havas sub la mano pli freŝdatan numeron de tiu interesa revuo - D. KRAJL kritikis en "ĉu silka aŭ fuŝa vojo?", la ideojn de Tibor SEKELJ pri disvastigo de Esperanto en la afrikaj kaj aziaj landoj. Li faras tre ĝustajn rimarkojn pri la kadukeco de la metodoj en la eŭropa Esperanto-movado.

Estus evidente katastrofe eksporti la eŭropan "societismon" (ĉefe tia, kia ĝi estas praktikata en la okcidentaj landoj, kun sia ĉevaleta hobia karaktero) en Hindujon aŭ Kamerunon.

Sed la solvo proponita de D. KRAJL nome "diplomataj" paŝoj de U.E.A. ĉe la koncernaj registaroj, estas ĝuste la "eŭropa malsano" kiu tiom bremsis la Movadon ĉe ni.

Ĉar estas utopie pensi, ke iu ajn registaro propravole enkondukos Esperanton. Despli, se temas pri landoj kiuj "klopodas ankoraŭ firmigi sian naciecon.

Kiu do povas adopti Esperanton? La homoj, kiuj estas sufiĉe maturaj por havi tutmondecan konscion, do pli maturaj ol la politikaj gvidantoj. Tio valoras kaj en Okcidento kaj en Oriento.

Kiamaniere tiuj homoj agados? "Ili mem trovu la formon en la kadro de siaj bezonoj" diras prave KRAJL. Malprave nur, ke li parolas ne pri homoj sed pri "landoj". Kaj tio ŝanĝas la tutan aferon.

o
o o

Cetere mi deziras akcenti la intereson, kiun prezentas LA SUDA STELO, kies enhavo iras de la japana poezio al la socia vivo de Usono. En la drita numero menciindas ankaŭ traduko de la harstariga poemo de Ivan GORAN KOVAĈIC, KAVO, kaj la versaĵo de Clelia Guglielminetti, MARTO 1945. Kiel

joj. Tiuj belaspektaj ilustraĵoj havigos veran plezuron al sciavidaĵ infanoj kaj delikatan ĝuon al artamantaj plenaĝuloj.

Per mallongaj komentoj, la aŭtoroj karakterizas ĉiun animalon kaj klarigas ĝian vivmanieron. Por la lernemaj esperantistoj ĝi utilos kiel ilustrita vortaro por ekkoni multajn bestojn kiuj ne troviĝas en ordinara vortaro.

Tamen kelkaj nomoj ne estas korekte skribitaj. Ekzemple: Bisono anstataŭ bizono - Noktolo (france: noctuel) anstataŭ noktuo - Hemotopo (huitrier-pie) anstataŭ hematopo - Galinolo (poule d'eau) anstataŭ Galinulo - Fasano anstataŭ fazano - Motacelo anstataŭ motacilo (bergeronnette), kaj pli grava eraro: Rosmareno (romarin) anstataŭ rosmaro (morse).

Malgraŭ tiuj malkorektaĵoj tiu libro certe lokigos en la biblioteko de ĉiuj esperantistoj. Mi opinias ankaŭ, ke ĝi devas esti montrata en niaj ekspozicioj; ĝi estos tre bona propagandilo. Tial ni danku la britajn eldonistojn, kiuj per tiu belega bildlibro pruvis sian fidon en la internacia lingvo.

F. LEGREE

XX

Le FRIX DE LA LIGUE NATIONALE CONTRE LE CANCER a été décerné, le 25 février dernier au Docteur THERET, à Biarritz.

Le docteur THERET chargé de chaire Chef de laboratoire à l'hôpital Saint Antoine, a reçu cette récompense des mains du Dr Courtial, directeur de l'Institut du Radium, grâce à ses travaux sur l'étude cytologique des états précancéreux, notamment. L'ensemble de ses travaux a été couronné par l'Académie de Médecine (Prix Portal).

Ajoutons que le docteur C. THERET est le fil de notre ami Mr E. Théret, membre du groupe de Paris.

Chez les Jeunes

"CLUBS D'ESPERANTO"

=====

On sait que, sur une idée d'André RIBOT, notre président M. René LLECH-WALTER a mis au point l'organisation en France de "Clubs d'Espéranto" dans les établissements d'enseignement.

En 1960-1961 c'est le Club d'Espéranto de l'Ecole normale de Perpignan qui se classait en tête pour les examens. En 1961-1962, c'est le Club d'Espéranto du Lycée de Montpellier (professeur responsable Mme Laurenti) qui recevra le bel ouvrage "RETORIKO" du professeur Lapenna.

Ces deux clubs bénéficient d'abonnements à la Revue Française d'Espéranto le nombre des membres étant supérieur à vingt.

Le Bureau du Club Espéranto de Montpellier a été désigné pour l'année 1961/1962: en voici la composition:

Présidente: BLAYAC Mireille (Math.El)
V/présid?: SADA Marie-Hélène (Phil.)

Trésorière: MAURY Jacqueline (4ème)
Trés.adite: PEISSE Martine (4ème)

Secrétaire: SOULIER Thérèse (I-ère)
ARRANZ Edwige (I-ère)

Membres: MARTINEZ Colette (4ème)
MILLOZ Brigitte (4ème)

MIROUZE Brigitte (4ème)

Pour tous renseignements concernant les "Clubs d'Espéranto", écrire, en joignant une enveloppe timbrée pour la réponse à Mr R.LLECH - WALTER 5, quai Vauban à Perpignan (P.O.)

XX

S-ro Henryk NOWACKI - ul.O.skargi 32, PABIANICE (Pollando) deziras korespon di kun poŝtmerk kolektantoj.

U. E. F.
=====

CONSEIL D' ADMINISTRATION

Par suite de l'adoption de s nouveaux statuts, le Congrès a complété à 24 le nombre des membres du Conseil

Ceux-ci réunis, ont désigné le Bureau:

Présidents d'Honneur

Messieurs MARLY et PHILIPPE

Membres d'Honneur

MMrs BELHOSTE - BOULET - BOURDELON -
CHAVET - HUMEZ - MARINGHIEN.

Président:

M. LLECH WALTER .....Perpignan

Vice Présidents:

M. ALBAULT..... Toulouse

M. FETIT..... Rosny

M. BIANC ..... Sancoins

M. ROUGETET .....St -Germain

Secrétaire général

M. GUILLAUME .....Le Vésinet

Secrétaire général adjoint

M. MANCEAU.....Creutzwald

Trésorier général:

M. ROUSSEAU.....Paris

Trésorier général adjoint

M. MAHE .....Paris

MEMBRES:

M. ASQUERI.....Romans

M. BERLOT ..... Rouen

M. CHAGNOUX .....Yzeure

M. CHAPELLIER ..... Nancy

M. CILIGA ..... Paris

Mme COULON ..... Paris

M. CUGNY ..... Dijon

M. GARRIGUE F. ....Marseille

Mlle GARRIGUE Ch. ....Marseille

M. GILOTEAUX .....Wattrelos

M. GOUGET ..... Chartres

M. MICARD .....Epineux le S.

M. MOTTO .....Avignon

M. ODENT ..... Arras

M. THIERRY .....Paris

Commissaires aux comptes:

M. DABEZIES.....Paris

M. ROYER P. ....Massy

X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X
ESPERANTO EN KOMERCO

Libro 105-paĝa - broŝurita - antaŭ
parolo de Direktoro WENSING (Philips)
Eld: Esperanto-rondo Crailsheim (Ger)
Prezo: NF 2.50 a frankite.

B.VOGELMANN, kolektis raportojn de
komercaj entreprenoj, kiuj en iliaj
eksterlandaj rilatoj uzas Esperanton.
Inter tiuj entreprenoj troviĝas FIAT,
GEVAERT, YTONG, k.t.p....

LA KONSILIO DE EUROPO KREIS ORGANIS-
=====

ROTARY - CLUB et ESPERANTO
=====

MON POR KULTURA KOOPERADO: EURESÇO .
=====

Nous avons reçu de notre ami André BACHELIER, l'information suivante:

La Komitato de la Ministroj de la Konsilio de Eùropo, kuniĝis la 16-an de Decembro 1961 en la Kastelo Luette en Parizo.

La ministroj ekzamenis kaj adoptis la projekton pri kreado de Eùropa Konsilio por Kultura Kooperado (Euresco)

La tasko de la nova organismo estos triobla: difini la kulturen politikon de la Konsilio de Eùropo; kunordigi kaj realigi la tuton de la kultura programo de la Konsilio de Eùropo, dispartigi la subtenkreditojn de la Kultura Fonduso.

o
ooo
o

Ni aplaùdu la naskiĝon de EURESÇO, kiu kvazaù parte respegulaĵo de UNESÇO, estas grava paŝo antaùen sur la vojo al kultura integriĝo de la eùropaj nacioj, eble eĉ preludo al efektiva kultura integriĝo tutmonda de ĉiuj nacioj nuntempaj.

La Kultura Eùrope Konsilio ne povos senatente preterpasi antaù la problemoj rezultantaj el la diverseco de la eùropaj lingvoj. Ni do esprimas la esperon, ke la universala kontentiga solvo de tiu problemo kiun okulfrape prezentas la uzo de la vivanta internacia lingvo ESPERANTO, retenos la atenton de la nova organismo por esti objektive esplorata kaj eksperimente instruata en diversaj lernejoj de la 17 koncernaj landoj.

A. LIENHARDT
=====

XX

La ASOCIOJ kaj GRUPOJ

estas petataj sendi koncizajn raportojn pri ĉiuj gravaj aranĝoj kaj sukcesoj kiel eble plej rapide al la redaktoro. Limdato: 6a de la antaùa monato.

"Pour donner suite à une demande "qui m'avait été transmise par notre "semideano" M.GENERMONT, de Moulins, "j'ai informé le Président du Rotary- "Club d'Aulnay-sous-Bois - Le Bourget "que je ferai connaître avec plaisir "à ses adhérents ce qu'est l'Espéran- "to et les services qu'il peut rendre

"Une réponse favorable m'ayant été "adressée, je me trouvai le soir du "22 mars dernier devant les membres "du Rotary - Club assemblés à l'aéro- "port du Bourget".

"Des tableaux composés par notre "regretté ami M. THOMAS, et donnant de "vivants exemples de la structure de "la langue, ainsi que des tracts édi- "tés par U.F.E. et différentes revues "(Praktiko, Esperanto, Franca Espe- "tisto, El Popola Ĉinio, Nuntempa - "Bulgario) circulèrent entre toutes "les mains et suscitèrent un vif in- "térêt".

"Une causerie improvisée résuma l' "Histoire de l'Espéranto et ses prin- "cipales réalisations. Les questions "qui me furent posées ensuite démon- "trèrent que le sujet avait été pris "très au sérieux".

"Je crois devoir relever particuli- èrement une réflexion du Président: "-Autrefois, lorsque j'entendais par- "ler de l'Espéranto, je souriais avec "un peu d'ironie. Maintenant je com- "prends mieux la chose; j' estime que "l'idée de cette langue est parfaite- "ment digne d'intérêt, et tout-à-fait "dans la ligne des buts du RotaryClub " "Je demandai en conclusion l'adop- "tion d'un voeu en faveur de l'intro- "duction de l'Espéranto dans les éco- "les. Le Président y consentit et le "voeu fut adopté à l'unanimité".

